CAPITOLUL XXIII

PENTRU ACEASTA, CA TOTDEAUNA SE CADE SA NE TREZIM

1) Povestesc unii despre un batran, ca sezand in chilie, a venit la dansul noaptea un frate si l-a auzit inauntru sfatuindu-se cu cineva si zicand : o, raule, pana cand ? Du-te de la mine. Vino incoace, iubite . Intrand fratele, i-a zis : parinte, cu cine graiai ? Si i-a raspuns : gandurile cele rele le goneam, iar pe cele bune le chemam.

2) Zis-a un batran : omul cel ce are in tot ceasul inaintea sa moartea, biruieste slabirea sufletului.

3) Zis-a iarasi : aurul sau argintul de il va pierde cineva, poate in locul lui sa afle altul. Dar vremea pierzand-o, alta nu va mai putea afla in locul ei.

4) Venit-a odinioara un batran la alt batran. Si vorbind ei, a zis unul : eu am murit lumii. I-a raspuns celalalt : sa nu nadajduiesti in tine, frate, pana cand vei iesi din trup, ca desi zici tu ca ai murit lumii diavolul este viu.

5) Zis-a un batran : ostasul sau vanatorul iesind la razboi nu se mai ingrijeste de nimic, daca se va rani sau va scapa, si amandoi numai de sine se ingrijesc. Asa se cade si calugarului sa fie.

6) Zis-a un batran : precum nimeni nu poate nedreptati pe cel ce sade aproape de imparat, asa si satana nu poate sa ne strice nimic noua, de va fi sufletul nostru aproape de Dumnezeu. Caci Dumnezeu zice : apropiati-va de Mine si Eu ma voi apropia de voi ! Cand ne raspandim cu mintea totdeauna, lesne rapeste vrajmasul sufletul nostru cel ticalos si il pogoara in patimile necuratiei.

7) Graiau batranii : trei puteri ale satanei sunt care merg inaintea a tot pacatul : uitarea, neingrijirea si pofta. Daca vine uitarea, se naste neingrijirea si negrija naste pofta. Cel ce nu este in uitare, nu cade in negrija, iar cel ce nu cade in negrija, nu ajunge la pofta si cel ce nu pofteste, nu cade niciodata de la darul lui Hristos.

8) Zis-a un batran : deprinde-te cu tacerea si nu te ingriji de nimic ! Ia aminte la invatatura ta, culcandu-te si sculandu-te cu frica lui Dumnezeu si nu te vei teme de naravurile tale cele necurate !

9) Zis-a un batran catre un frate : diavolul este vrajmasul, iar tu esti casa. Deci, vrajmasul nu inceteaza sa arunce in casa ta orice afla, toata rautatea turnand-o. Insa tu sa nu te lenevesti ci sa maturi afara tot. Dar de te vei lenevi, se va umple casa ta de toata necuratia si dupa aceea nu vei mai putea intra in ea. Ci, indata ce arunca el, matura si va fi casa ta curata, cu darul lui Hristos.

10) Zicea unul din batrani : cand se acopera ochii boului, atunci el se suceste si umbla in

randuiala, iar de nu ii acoperi ochii, nu se supune. Asa si diavolul : de va apuca sa inchida ochii omului, il duce la tot pacatul, iar de se vor lumina ochii lui, lesne va putea scapa de mestesugurile vicleanului.

11) Povestit-au unii ca in muntele lui Antonie sedeau sapte frati si pe vremea curmalelor pazeau pe rand, sa alunge pasarile. Si era acolo un batran, care cand ii venea ziua, striga : fugiti de aici, gandurile mele cele dinauntru si pasarile cele din afara.

12) Povestesc unii despre un batran, ca tragea sa moara in Schit si i-au inconjurat fratii patul si iertandu-l, au inceput sa planga. Iar el deschizandu-si ochii, a ras, si iarasi a ras. A ras si a treia oara. Si l-au rugat fratii, graind : ce este, parinte, ca noi plangem si tu razi ? El le-a raspuns : radeam pentru ca va temeti toti de moarte si am mai ras pentru ca nu sunteti gata. A treia oara am ras ca de la osteneala merg la odihna. Si indata a adormit batranul.

13) Spunea ucenicul unui batran iscusit : candva mergand noi se cam oprea batranul si i-am zis : parinte, mai mergi macar un pic. Si mi-a raspuns : oare, nu auzi ca ingerii canta in ceruri ? Iar noi nu ne trezim, pentru ca a zis parintele Antonie : nu se cade monahului sa se ingrijeasca de nimic, decat pentru mantuirea sufletului sau.

14) Zis-a un batran : de la mic pana la mare, tot ce facem, sa privim la roada lor ce o vor naste : ori cu gandul, ori cu lucrul.

15) Doi filosofi au mers la un batran si l-au rugat sa le spuna un cuvant de folos. Dar batranul tacea. Iarasi i-au zis filosofii : nu ne spui, parinte, nimic ? Atunei le-a raspuns batranul : ca sunteti iubitori de vorba, iar nu filosofi adevarati, stiu si va spun pana cand va veti invata a vorbi, nestiind ce graiti. Aceasta sa va fie filosofia : sa va deprindeti pentru cele de moarte si pentru liniste si sa va paziti pe voi cu tacere.

16) Un batran oarecare sedea la Tebaida intr-o pestera si avea un ucenic iscusit. Si avea obicei batranul, seara, sa-l sfatuiasca cele de folos si dupa sfatuire facea rugaciune si-l slobozea sa doarma. Odata insa niste mireni cucernici, care stiau nevointa cea multa a batranului, s-au intamplat de au venit la el si i-au facut mangaieri. Si dupa ce s-au dus, a sezut iarasi batranul seara dupa obicei, sfatuindu-l pe frate si in timp ce vorbea cu el, a adormit. Iar fratele a asteptat sa se trezeasca batranul si sa-i faca rugaciune. Dar, mult sezand si nedesteptandu-se batranul, s-a suparat si nu s-a dus. Si a suferit asa de sapte ori la rand, suparandu-se si impotrivindu-se si nu s-a dus. Apoi, trecand o vreme din noapte, s-a desteptat batranul si vazandu-l pe ucenic sezand, i-a zis : nu te-ai dus pana acum ? Iar el a zis : nu, ca nu m-ai slobozit, parinte. Si a zis batranul : pentru ce nu m-ai desteptat ? I-a raspuns fratele : nu am indraznit sa te misc, ca sa nu iti stric somnul. Asa, au citit pravila cea de dimineata si dupa sfarsitul ei, l-a slobozit batranul pe frate si sedea singur. Atunci a fost rapit si iata cineva si arata lui un loc slavit, cu un scaun stralucit in el si deasupra scaunului sapte cununi stralucitoare. lar el l-a intrebat pe cel ce i le arata : ale cui sunt acestea ? Si i-a raspuns acela : ale ucenicului tau, si locul si scaunui i le-a daruit Dumnezeu pentru ascultarea lui, iar cele sapte cununi in noaptea aceasta le-a luat. Deci, venindu-si in sine batranul, l-a chemat pe frate si i-a zis : spune-mi, ce-ai facut in noaptea

aceasta ? Iar el a raspuns : iarta-ma, parinte, dar nimic n-am facut ! Batranul, socotind ca smerindu-se nu marturiseste, i-a zis : nu te slobozesc de nu-mi vei spune ce-ai facut, sau ce-ai gandit in noaptea aceasta ! Fratele, nimic stiind sa fi facut, nu avea ce sa-i zica. Si i-a zis parintelui : parinte, nimic nu am facut decat aceasta : ca suparat fiind de ganduri de sapte ori, sa ma duc fara de slobozenia ta, nu m-am dus. Iar batranul auzind, a inteles ca de cate ori s-a luptat impotriva gandului, a primit cununa de la Dumnezeu. Si fratele nimic din cele ce a vazut nu i-a spus. Dar pentru folos le-a povestit acestea la barbati duhovnicesti, ca sa cunoastem ca si pentru mici osteneli ne daruieste noua Dumnezeu cununi stralucite. Sa ne mai invatam si a cere cu osardie rugaciunile parintilor si sa nu indraznim sa facem ceva, sau catusi de putin sa ne despartim de ei, fara blagoslovenie.